

VAKblad

RELATIEMAGAZINE VAN CYCLUS

Trends, cijfers en adviezen

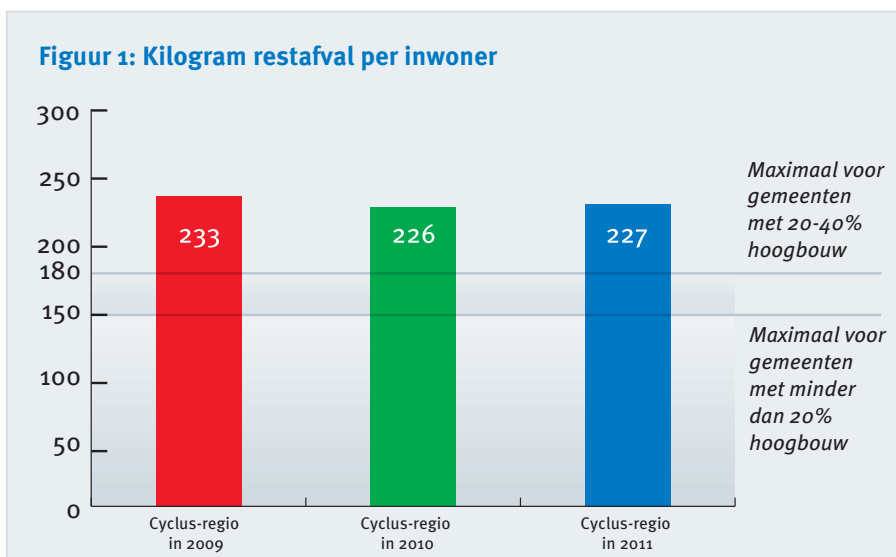
Huishoudelijk afval voor 2/3 recycleren

Hoe zorgen we er in Nederland voor dat we in 2015 65% van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval recycleren? In mei jl. kreeg staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu Joop Atsma hierover een adviesrapport. Cyclus zoomt in op een aantal conclusies en adviezen uit dit rapport en maakt een vertaalslag naar de regio.

In 2011 sprak Atsma in zijn Afvalbrief de ambitie uit om in 2015 65% van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval te recycleren. Momenteel is het gemiddelde recyclingpercentage in Nederland 50%. Om de benodigde stap voorwaarts te maken is een trendbreuk nodig. Dat stelt de werkgroep met vertegenwoordigers uit de afvalbranche, die het adviesrapport 'Hoe kunnen we 2/3 van het huishoudelijk afval recycleren?' opstelde.

Afrekenen op restafval

Het belangrijkste advies van de werkgroep is alle partijen in de keten aan te spreken én af te rekenen op hun rol en verantwoordelijkheid. Gemeenten zouden daartoe een zogenaamd grondstoffenakkoord moeten tekenen met een maximale restafvaldoelstelling waaraan een bonus/malus-systeem is gekoppeld. Daarbij moet onderscheid gemaakt worden in laagbouw- en hoogbouwgebieden. De staatssecretaris wil de hoeveelheid restafval verminderen met 1,5 miljoen ton. Om dat doel te halen, moet de lat voor gemeenten met minder dan 20% hoogbouw liggen op maximaal 150 kilogram huishoudelijk restafval per inwoner. Voor gemeenten met

20-40% hoogbouw moet een maximum van 180 kilogram huishoudelijk restafval per inwoner opgenomen worden in het grondstoffenakkoord. Deze doelstellingen zijn inclusief grof huishoudelijk restafval.

Figuur 1 laat zien hoe de Cyclus-regio scoort ten opzichte van de maximale restafvaldoelstelling uit het adviesrapport. Er is nog veel winst te halen, zeker

als je weet dat de cijfers uit de Cyclus-regio exclusief en de doelstellingen uit het rapport inclusief grof huishoudelijk restafval zijn.

Succesvolle instrumenten

De werkgroep stelt dat een goede balans tussen hoge service op recyclables, een financiële prikkel voor gescheiden inzameling en communicatie en handhaving leidt tot beter scheidingsgedrag. >>

IN DIT NUMMER:

TRENDS, CIJFERS EN ADVIEZEN OVER HUISHOUDELIJK AFVAL	2
NAAR NIEUWE HUISVESTING	3
AANDEELHOUDERSBERICHT	3
TWEEGESPREK OPGEBOEID RIOOL	4
NIEUWKOOP AAN HET WOORD	5
ANALYSE VAN DE DIGITALE AFVALKALENDER	6
TEAM REINIGING	7
POST VAN CYCLUS	8

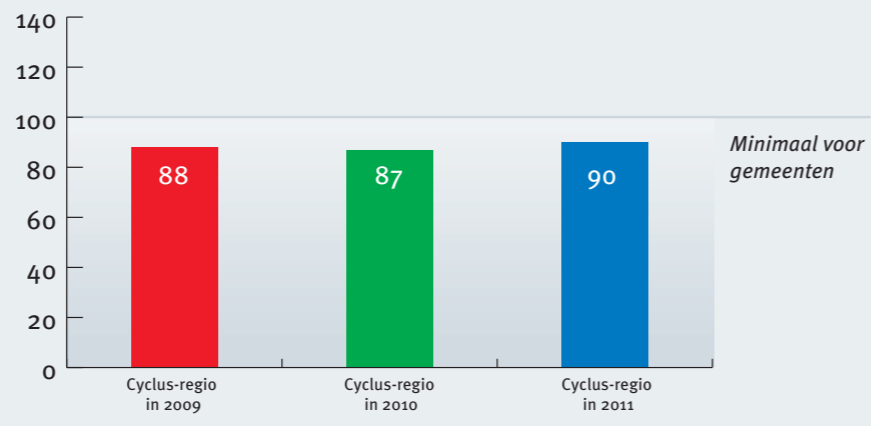
» In dat kader noemt de werkgroep best practices en veelbelovende initiatieven, zoals Diftar, de mini-container voor papier, gecombineerd inzamelen, een hoog voorzieningsniveau op de afvalbrengstations en meer samenwerking tussen gemeenten. Opvallend veel voorbeelden hebben ook een plek in het 'Meerjarenbeleidplan huishoudelijk afval 2009-2021' en de 'Visie Afvalbeheer' van de Cyclus-regio.

GFT-doelen

Met Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT) is nog veel milieuwinst te behalen. De gescheiden inzameling van GFT is tussen 1997 en 2010 helaas gedaald met maar liefst 25%. Bovendien bestaat 37% van het restafval momenteel uit GFT, daarbij gaat het grotendeels om de zogenaamde GF-fractie. Doel van de staatssecretaris is de hoeveelheid gescheiden ingezameld GFT per inwoner te laten stijgen van 75 naar 100 kilogram in 2015.

Figuur 2 laat zien hoe de Cyclus-regio scoort ten opzichte van de GFT-doelstelling uit het adviesrapport. Belangrijk aandachtspunt is dat in de Cyclus-regio het restafval nog voor ruim 39% uit GFT bestaat. In 1998

Figuur 2: Kilogram gescheiden GFT-afval

bedroeg dit percentage nog 23%. De toename van de hoeveelheid GFT in het restafval betreft vooral de GF-fractie. Dat vraagt om gerichte acties.

GFT-oplossingen

Een aantal adviezen uit het rapport wordt al in meerdere of mindere mate uitgevoerd in de Cyclus-regio. Onderstaande vijf oplossingsrichtingen kunnen zeker een bijdrage leveren aan een betere GFT-score in de regio:

- » Door bij de invoering van Diftar geen tarief voor GFT te rekenen, neemt de hoeveelheid GFT in restafval af. Zo daalt de hoeveelheid restafval en stijgt de hoeveelheid GFT.

- » Het stimuleren van inwoners tot beter keukenmanagement, bijvoorbeeld door het uitdelen van keukenbakjes met composteerbare zakjes. Een goede infrastructuur voor afvalscheiding in de keuken draagt namelijk bij aan de scheiding van de GF-fractie.
- » Het vergroten van de service door het standaard verstrekken van grote minicontainers voor GFT (240 liter) en het stimuleren van het gebruiken van een tweede GFT-container in het buitengebied.
- » Intensievere handhaving door gemeenten op de naleving van de scheidingsplicht voor GFT.
- » Landelijke communicatie over belang en effect, regionale communicatie over hoe en waar.

Meer weten, meer doen

Het adviesrapport bevat veel meer interessants, zoals trends en oplossingsrichtingen voor de verschillende deelstromen die als handvatten kunnen dienen voor de Cyclus-regio, de rol van de producenten en de politieke keuzes voor de financiering. Daarom staat het rapport op de agenda van het Adviesorgaan Regionaal Afvalbeleid van 6 september (ARA-A) en 27 september (ARA-B).

Meer lezen? Het complete adviesrapport is te downloaden op www.cyclusnv.nl/publicaties. Meer doen? Onze afvalspecialisten van het Expertisecentrum denken en doen graag mee. <<

Huisvesting

Groen licht voor aankoop grond

Op 24 september jl. verleende de Raad van Commissarissen van Cyclus goedkeuring voor de aankoop van grond voor de nieuwe huisvesting van Cyclus. Het gaat het om een perceel van zo'n 19.000 m² op bedrijventerrein Gouwe Park, dat is gelegen op de grens van de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas.

De nieuwe huisvesting is noodzakelijk omdat Cyclus op de Goudkade uit haar jasje is gegroeid. De huidige huisvesting, die destijds als noodlocatie in gebruik werd genomen, is niet langer toereikend voor een efficiënte bedrijfsvoering. Renovatie en nieuwbouw zijn op deze locatie niet mogelijk. Daarom realiseert Cyclus een geheel nieuw pand, dat als strategisch bedrijfs-

middel optimaal bijdraagt aan het functioneren van de organisatie én is toegerust op toekomstige groei van Cyclus.

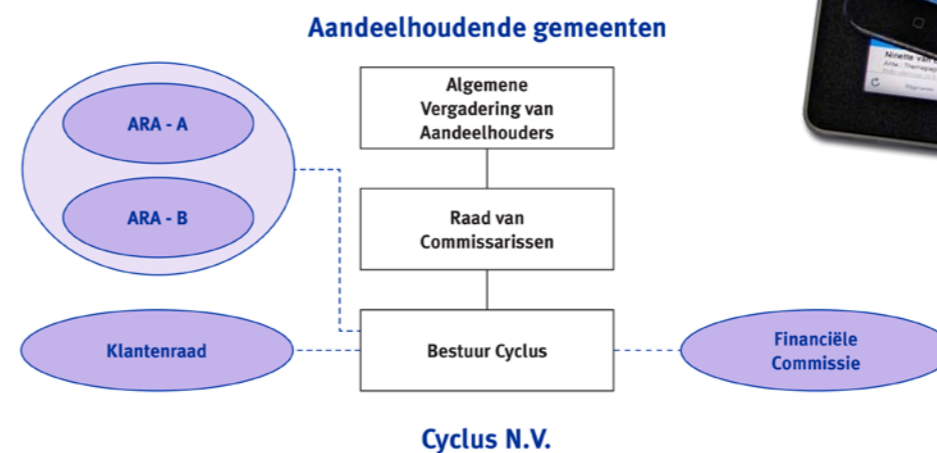
Planning

In 2011 leverde de projectgroep Huisvesting het Programma van Eisen en het Voorlopig Ontwerp van het nieuwe

pand op. Nu de Raad van Commissarissen groen licht heeft gegeven voor de grondaankoop, kan de aanbesteding voor ontwerp en realisatie van het terrein plaatsvinden. Na gunning en goedkeuring van het ontwerp, kan de bouw naar verwachting begin 2013 starten. Volgens planning neemt Cyclus medio 2014 haar intrek in de nieuwe huisvesting. <<

Digitaal aandeelhoudersbericht

Op 28 september jl. ontvingen de aandeelhouders van Cyclus het eerste aandeelhoudersbericht in hun mailbox. Cyclus stuurt deze digitale nieuwsbrief vanaf nu minimaal drie keer per jaar om haar aandeelhouders nog beter te informeren over belangrijke strategische en beleidsmatige ontwikkelingen. De nieuwsbrief bevatte ook een link naar de figuur die in één oogopslag de rollen en taken van de drie formele bestuursorganen en de drie informele overlegorganen weergeeft. Geïnteresseerd in de volledige figuur? Surf naar www.cyclusnv.nl/aandeelhouders. <<

Opgeboeid riool vereist specifieke deskundigheid

Het opgeboeide rioolstelsel in de gemeente Gouda is uniek voor Nederland. Het onderhoud en beheer ervan vraagt om een specifieke aanpak en deskundigheid. Anton van der Linde, gebiedsmanager Openbare Ruimte bij de gemeente Gouda en Chong Zhuang, specialist water bij Cyclus, vertellen over het hoe en wat.

Van der Linde begint met een stukje historie: “Het riool in de binnenstad en enkele vooroorlogse wijken van Gouda is aangelegd in de jaren twintig. In die tijd had men nog niet de technische mogelijkheden van nu. De oude riolen zijn daarom niet volledig lek-dicht.” Daar komt bij dat Gouda midden in een veenpoldergebied met een hoge grondwaterstand ligt. Van der Linde: “Het Goudse riool ligt volledig onder de grondwaterspiegel. Zonder maatregelen zou het grondwater via de lekken het riool inlopen, waardoor het grondwaterpeil daalt. Dat kan desastreuze gevolgen hebben voor de houten paalkoppen van de funderingen van woningen. Als die droog komen te liggen, treedt namelijk paalrot op.”

Waterstofsulfide

Om de grondwaterspiegel constant te houden is het riool in de oude wijken van Gouda ‘opgeboeid’. Van der Linde legt uit: “Dat betekent dat het riool permanent volledig met afvalwater gevuld is, zodat het grondwater het riool niet kan instromen.” Over het reguliere beheer van zo’n opgeboeid stelsel vertelt Zhuang: “In stilstaand afvalwater is de vorming van waterstofsulfide (H₂S) een belangrijk aandachtspunt. Dat kan stankoverlast veroorzaken en in hoge

Chong Zhuang en Anton van der Linde

concentraties zelfs problemen voor de volksgezondheid opleveren. Daarom spoelt Cyclus het opgeboeide riool iedere vier à zes weken (afhankelijk van de locatie) volledig door met schoon oppervlaktewater. Zo voorkomen we dat de H₂S concentratie te hoog wordt.”

Afboeien

Een ander belangrijk aspect van het rioolbeheer is de beperkte bergingscapaciteit van een opgeboeid riool. Zhuang: “Het gaat hier om een gemengd stelsel, waarbij zowel afvalwater als regenwater via het riool wordt afgevoerd. Omdat het riool continu vol water staat, is er nauwelijks ruimte om extra regenwater op te vangen. Bij een te groot aanbod vindt een overstort naar het oppervlaktewater plaats.” Om dat zo veel mogelijk

te voorkomen, houdt Cyclus de weersverwachting nauwlettend in de gaten. Zhuang: “Wanneer extreme regenval voorspeld wordt, zetten we de schuiven open en voeren we het rioolwater af naar de waterzuivering. Zo vergroten we de bergingscapaciteit van het riool tijdelijk. Dit zogenaamde ‘afboeien’ is alleen nodig wanneer er in korte tijd zeer veel regen valt. In de praktijk moet je dan denken aan enkele malen per jaar.”

Vernieuwen

Het opboeien van het rioolstelsel is in feite een noodmaatregel om problemen met het

historische rioolstelsel te voorkomen. De gemeente Gouda heeft in haar waterplan dan ook de ambitie uitgesproken het stelsel voor 2020 volledig te vernieuwen. Van der Linde: “Daarbij vervangen we het opgeboeide riool door een modern gescheiden stelsel, waarbij afvalwater en hemelwater separaat worden opgevangen en afgevoerd. Daaraan gekoppeld ontwikkelen we een geavanceerd drainagesysteem, waarmee we de grondwaterstand continu kunnen monitoren en in stand houden.” Al met al is met het vervangen van de oude riolen veel tijd en geld gemoeid. Van der Linde: “Die investering is echter zeker de moeite waard. In de nieuwe situatie kan de verwerking van afvalwater immers veel schoner en efficiënter plaatsvinden.” <<

“Duurzaam afvalbeheer is de rode draad in ons beleid”

Op 13 september jl. stemde de gemeenteraad van Nieuwkoop in met een voorstel voor een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Cyclus. Dat betekent dat de gemeente Nieuwkoop en Cyclus de samenwerking in de periode 2013-2017 voortzetten. Een mooie aanleiding om met wethouder Guus Elkhuizen in gesprek te gaan over de speerpunten van het Nieuwkoopse afvalbeleid.

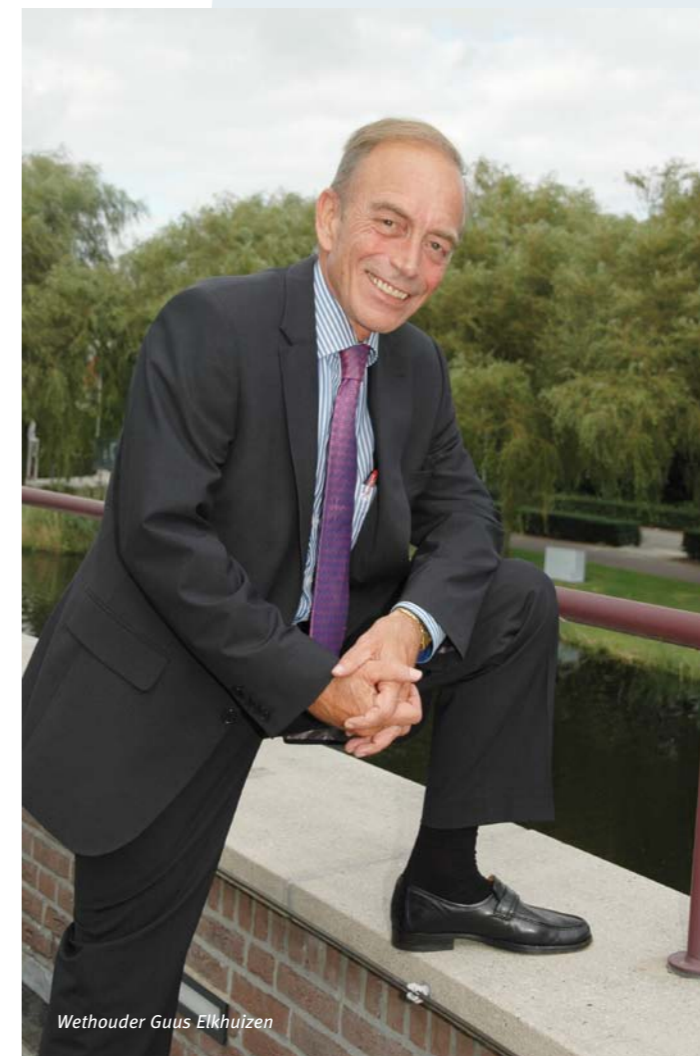
Duurzaam afvalbeheer tegen een acceptabel tarief voor onze inwoners, dat vormt in feite de rode draad in ons afvalbeleid”, begint Elkhuizen. “Daar geven we op diverse manieren invulling aan. Een goed voorbeeld is de proef met mini-containers voor papier, die we in samenwerking met Cyclus opstarten. Nieuwkoop is een landelijke gemeente en met name in het buitengebied verdwijnt nog veel papier bij het restafval. We hopen het met mini-containers voor inwoners van het buitengebied eenvoudiger te maken papier te scheiden.”

Ondergrondse containers

Daarnaast streeft Nieuwkoop er naar gedeeltelijk over te stappen op ondergrondse containers voor de afvalinzameling. Elkhuizen licht toe: “Daarmee slaan we meerdere vliegen in één klap. Met ondergrondse containers bieden we inwoners extra service, ze kunnen hun afval immers op ieder gewenst moment aanbieden. Bovendien besparen we op het onderhoud van mini-containers, dat zien inwoners rechtstreeks terug in hun afvalstoffenheffing. Tot slot zijn ondergrondse containers ook vanuit duurzaamheidsoogpunt gunstig: er zijn immers minder containers in omloop én minder verkeersbewegingen nodig voor de inzameling.”

Zijbelading

Ook arbo- en gezondheidsaspecten maken voor Elkhuizen deel uit van een duurzame afvalinzameling. “Mede daarom hebben we in 2007

Wethouder Guus Elkhuizen

uit verrichten.” Voor alle partijen was de overstap op zijbelading wel even wennen. Elkhuizen: “Bewoners moesten hun containers op een andere manier en soms ook andere plaats aanbieden. Ook Cyclus had tijd nodig om de optimale inzamelroute te bepalen. Gelukkig is het nieuwe systeem inmiddels helemaal ingeburgerd en loopt de inzameling naar wens.”

DVO

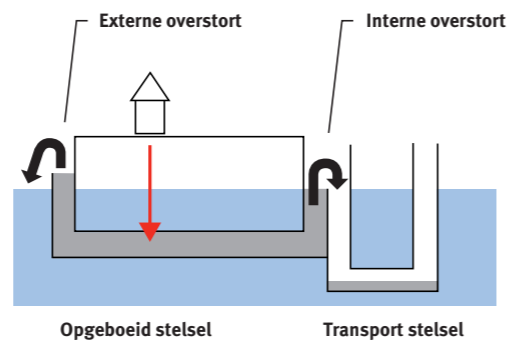
Op 13 september jl. stemde de gemeenteraad van Nieuwkoop in met een voorstel voor een nieuwe DVO met Cyclus voor de periode 2013-2017. Elkhuizen: “Uiteraard hebben we mogelijke alternatieven voor de samenwerking met Cyclus onderzocht. Daarbij kwamen we tot de slotsom dat het vernieuwen van de bestaande overeenkomst belangrijk voordeel oplevert. Voorop staat dat Cyclus ons een

de overstap gemaakt naar inzameling met een zijlader. Dat voertuig biedt medewerkers van Cyclus aanzienlijk betere werkomstandigheden, ze lopen immers niet meer de hele dag in de dieseldamp achter de wagen. Om voeling te krijgen met de praktijk, ben ik zelf een aantal keer meegereden met de zijlader. Een aanrader voor al mijn collega wethouders. Deze dagen hebben me veel inzicht gegeven in het inspannende werk dat chauffeurs en beladers dag in dag

aantrekkelijk tarief biedt én een deel van de administratieve afhandeling van de inzameling voor haar rekening neemt. Daarnaast vinden we het heel belangrijk om de verbeteringen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd in de inzameling verder te optimaliseren. In dat verband weten we precies wat we aan Cyclus hebben; gezamenlijk kunnen we de komende jaren de puntjes op de i zetten. Ik zet de samenwerking daarom graag voort!” <<

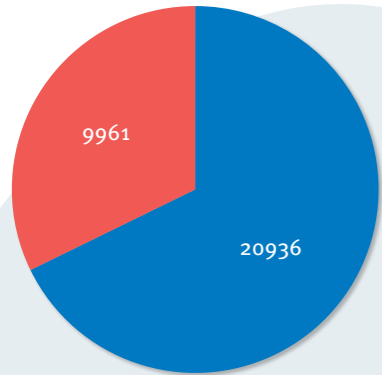
Opgeboeid rioolstelsel

Het rioolstelsel in de binnenstad en enkele vooroorlogse wijken in Gouda bestaat uit een opgeboeid stelsel in combinatie met een bemalen transportriool. Het opgeboeide stelsel ligt onder de grondwaterspiegel en is volledig gevuld met afvalwater. Bij lichte regenval vindt een interne overstort naar het transportstelsel plaats. Bij hevige regenval is de capaciteit van het transportstelsel onvoldoende en vindt een overstort naar het oppervlaktewater plaats.

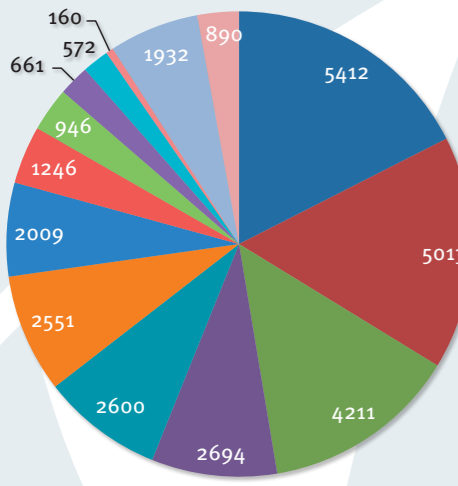
Analyse van de digitale afvalkalender

Eind 2011 lanceerde Cyclus in elf gemeenten een nieuw online instrument: de digitale afvalkalender. Driekwart jaar later blijkt het instrument een succes. Ruim een kwart van het totale aantal huishoudens wist de afvalkalender op de digitale snelweg te vinden. Momenteel is Cyclus volop bezig met het doorontwikkelen van de kalender.

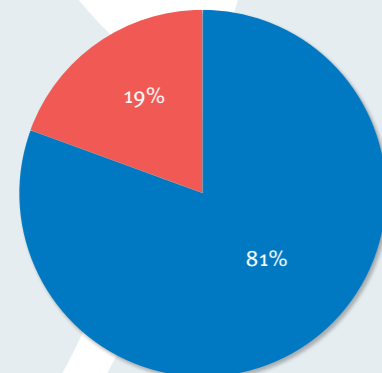
Figuur 1:
Aantal unieke en terugkerende bezoekers van de afvalkalender

■ Unieke bezoekers
■ Terugkerende bezoekers

Figuur 2:
Aantal doorverwijzingen per gemeentelijke website

■ Cyclus
■ Bodegraven Reeuwijk
■ Rijnwoude
■ Nieuwkoop
■ Bergambacht
■ Boskoop
■ Kaag en Braassem
■ Ouderkerk
■ Waddinxveen
■ Vlist
■ Nederlek
■ Schoonhoven
■ Direct
■ Overig

Figuur 3:
Type apparaat

■ PC en laptop
■ Smartphone en tablet

Bewoners hebben via de digitale afvalkalender 24 uur per dag toegang tot de meest actuele informatie over afval. Naast de inzameldata, gaat het onder andere om aanbiedregels, scheidingsregels en informatie over het afvalbrenngstation. Voor inwoners die toch graag de kalender in de meterkast ophangen, is er ook de mogelijkheid de jaarkalender te printen.

Sprekende cijfers

Bijna 21.000 unieke bezoekers bezochten de online kalender tot nu toe (fig. 1). Dat komt neer op een kwart van het totale aantal huishoudens in de deelnemende gemeenten. Bijna 10.000 van deze bezoekers bezochten de kalender meerdere malen. Het vaakst werd de kalender bezocht via de websites van Cyclus, gemeente Bodegraven-Reeuwijk en gemeente Rijnwoude. Op gepaste afstand volgen Nieuwkoop, Bergambacht, Boskoop en Kaag en Braassem (fig. 2). In bijna 20% van de gevallen maakten bezoekers daarbij gebruik van een tablet of smartphone (fig.3).

Positief resultaat

Al met al ziet de eerste gebruiksanalyse van de digitale afvalkalender er dus positief uit. Zeker gezien het feit dat 2012 een overgangsjaar is, waarin drie van de deelnemende gemeenten óók een papieren afvalkalender huis aan huis verspreidden. De overige gemeenten plaatsten de kalender op de gemeentepagina in de lokale krant. De verwachting is dat de komende jaren het gebruik van de digitale kalender gemeengoed wordt en de papieren kalenders verdwijnen. Een ontwikkeling die Cyclus van harte toejuicht. De ervaring leert immers dat een groot deel van de papieren kalenders ongelezen bij het afval verdwijnt. Met de digitale afvalkalender gaan een verbeterd gebruiksgemak en milieuvoordeel dus hand in hand.

App

Cyclus is momenteel volop bezig met de doorontwikkeling van de digitale afvalkalender. Zo wordt gewerkt aan een widget, waarmee bezoekers direct vanaf de homepage van Cyclus en de gemeentelijke websites kunnen inloggen in de afvalkalender. Ook wordt onderzocht hoe de digitale afvalkalender nog beter kan aansluiten bij de webrichtlijnen die de Nederlandse overheid heeft opgesteld om websites optimaal toegankelijk te maken voor mensen met functiebeperkingen. Omdat ruim 5.000 bezoekers de afvalkalender met behulp van een smartphone of tablet raadpleegden, ontwikkelt Cyclus daarnaast aan een 'app', om de toegankelijkheid via mobiele apparaten te vergroten. Het merendeel van de mobiele apparaten werkt met de besturingssystemen van Apple (iOS) of Google (Android), daarom ontwikkelt Cyclus de app primair voor deze systemen. Zowel de app als de widget zijn vanaf 1 januari 2013 beschikbaar. <<

“Met integrale aanpak boek je de beste resultaten”

Het reinigingsteam van Cyclus staat garant voor een schone en opgeruimde openbare ruimte. “Daarbij komt meer kijken dan vegen en het opruimen van zwerfafval alléén”, aldus teamleider Reiniging Heleen van Duist. Ze vertelt hoe haar team invulling geeft aan een veelomvattend takenpakket.

Van Duist begint: “In de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk en Gouda is vastgelegd dat Cyclus een groot aantal reinigingswerkzaamheden in de openbare ruimte uitvoert. Voor andere gemeenten verzorgen we deelaspecten van de reiniging. In Bergambacht, Boskoop en Vlist gaat het bijvoorbeeld om veegwerkzaamheden. In de winter staat ook de gladheidbestrijding op onze agenda. We werken overigens ook in opdracht van bedrijven. Daarbij gaat het zowel om vaste contracten als om eenmalige opdrachten. Een breed takenpakket dus, dat vraagt om een gedegen planning en voortdurende afstemming.”

Beeldkwaliteit

In Bodegraven-Reeuwijk en Gouda werkt Cyclus op basis van beeldkwaliteit. Van Duist is redelijk enthousiast over dit systeem, dat alle betrokken partijen duidelijkheid biedt. “De opdrachtgever kan immers exact de gewenste kwaliteit aangeven én controleren. Cyclus bepaalt vervolgens zelf op welke wijze zij deze realiseert. Het gaat dus niet zoals voorheen om de frequentie van reinigen, maar om het resultaat ervan. Dat biedt mogelijkheden om ons werk heel efficiënt in te richten.” Van medewerkers vraagt het werken met beeldkwaliteit andere vaardigheden en competenties. Van Duist: “Zij rijden geen vaste routes, maar moeten zelf bepalen waar en wanneer het nodig is in actie te komen. Het is dus van groot belang een situatie snel te kunnen inschatten. Daaraan besteden we in de Cyclus Academie met opleiding en (na)scholing continu veel aandacht.”

Evenementen

Een speciaal onderdeel van het takenpakket van het reinigingsteam is het opruimen na evenementen. Van Duist: “Denk bijvoorbeeld aan Koninginnedag, Gouda Culinair en de Najaarsmarkt in Bodegraven. Voor ieder evenement stellen we een passend team samen, dat het terrein binnen de afgesproken tijd schoon en in de oorspronkelijke staat oplevert.” Tijdens de jaarwisseling hanteert Cyclus een vergelijkbare aanpak. “Met oud en

Techniek & Cultuur Techniek. Voor een optimale beeldkwaliteit is ook hun inzet immers van cruciaal belang. Daarnaast werken we voor een deel van onze taken samen met sociale werkvoorzieningsbedrijf Promen. Goede afstemming en samenwerking zijn van groot belang voor het succesvol uitvoeren van ons werk. Want met een integrale en multidisciplinaire aanpak boek je uiteindelijk de beste resultaten!” <<

Heleen van Duist en Machinist Veegwagen Hans van Eijdsen aan het werk op locatie

nieuw zijn we de hele avond en nacht beschikbaar om bij eventuele calamiteiten assistentie te verlenen. Daarbij werken we nauw samen met teams van de politie en gemeente. En terwijl iedereen op nieuwjaarsdag bijkomt van de feestelijkheden, zijn wij alweer bezig om de vuurwerkresten op te ruimen. Al met al is de jaarwisseling een intensieve, maar ook heel leuke periode”, aldus Van Duist.

Integrale aanpak

Tot slot benadrukt Van Duist dat haar team niet op zichzelf staat, maar het werk in nauw overleg met andere teams én externe partijen uitvoert. “Intern vindt bijvoorbeeld intensieve afstemming plaats met het team Civiele

Post van Cyclus

Cyclus heeft haar huisdrukwerk vernieuwd. “Alle zakelijke post is in een nieuw jasje gestoken”, zegt hoofd Communicatie Nicole Kouwenhoven. Zij geeft een toelichting.

Twee jaar geleden begonnen we met het doorvoeren van de nieuwe huisstijl. Het logo bleef gelijk, maar kreeg versterking van de pay off ‘Thuis in de openbare ruimte’. Ook breidden we het kleurenpalet uit met de inmiddels vertrouwde kleuren paars, lichtgroen, oranje en lichtblauw. Afspraak toen was het fasegewijs uitrollen van de huisstijl. Zo kreeg het Vakblad een nieuwe ‘look’, maar bijvoorbeeld ook de website. Deze zomer waren het briefpapier, de enveloppen en de visitekaarten aan de beurt.”

FSC

“Voor de invoering van het nieuwe huisdrukwerk hebben we een moment gekozen waarop de voorraad zo klein mogelijk was, want papier weggooien is geen optie. Uiteraard houd je altijd een restpartij over; die gebruiken we nu onder meer voor de interne post. We gebruiken voor ons huis-

drukwerk FSC-papier (Forest Stewardship Council) en werken samen met een FSC-gecertificeerde drukkerij. Zo zijn we er verzekerd van dat de grondstoffen uit verantwoord beheerde bossen komen.” Op de vraag hoe het nieuwe huisdrukwerk eruitziet, laat Kouwenhoven haar visitekaartje zien en verwijst ze naar de envelop waarin dit Vakblad wordt verstuurd. Dat brengt haar tot slot op een vraag aan alle lezers van het Vakblad.

Print of digitaal?

Wilt u het Vakblad graag in print blijven ontvangen of heeft u liever een digitale variant? Cyclus is benieuwd naar uw mening. Daarom nodigen wij u uit binnenkort mee te doen aan een lezersonderzoek.

Wilt u eerder reageren?
Stuur uw reactie dan naar
n.a.w.kouwenhoven@cyclusnv.nl. <<

Colofon

Cyclus is een Naamloze Vennootschap. De volgende gemeenten zijn aandeelhouder: Alphen aan den Rijn, Bergambacht, Bodegraven-Reeuwijk, Boskoop, Gouda, Kaag en Braassem, Nederlek, Nieuwkoop, Ouderkerk, Rijnwoude, Schoonhoven, Vlist, Waddinxveen, Zuidplas.

Adres

Postbus 228
2800 AE Gouda
Goudkade 23
Telefoon 0182 - 547500
Fax 0182 - 547557
E-mail info@cyclusnv.nl
Internet www.cyclusnv.nl

Vakblad is een uitgave van Cyclus en verschijnt viermaal per jaar. Vakblad wordt verspreid onder relaties van Cyclus.

Redactie

Afdeling Communicatie Cyclus

Fotografie

Cyclus
Astrid den Haan, Promen

Coördinatie en realisatie

CommSa

Oplage

1000 exemplaren

Artikelen uit Vakblad kunnen door de deelnemende gemeenten zonder toestemming van de uitgever worden overgenomen. Het overnemen of reproduceren van artikelen door anderen is uitsluitend mogelijk na schriftelijke toestemming van de uitgever.

Thuis in de openbare ruimte

Cyclus